ADALET BAKANLIĞI 2025

Adalet Bakanlığının 30.05.2025 Tarihinde Yayımlanan Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı Başvuru Kılavuzu Dikkate Alınarak Hazırlanmıştır.

# CTE

## CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ İÇİN

## GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVLARINA HAZIRLIK

# İNFAZ VE KORUMA BAŞMEMURLUĞU
# İDARE MEMURLUĞU
# İKİNCİ MÜDÜRLÜK

## KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

CİLT 1

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

**Komisyon**

**ADALET BAKANLIĞI**
**CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ İÇİN**
**GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI**
**(İNFAZ KORUMA BAŞMEMURLUĞU, İDARE MEMURLUĞU, İKİNCİ MÜDÜRLÜK)**
**(CİLT-1)**

ISBN: 978-625-6357-79-2

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

3. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

**İletişim**
Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

# İÇİNDEKİLER

**1. Bölüm:** T.C. Anayasası ..... 1
**2. Bölüm:** Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ..... 49
**3. Bölüm:** İnsan Hakları ve Demokrasi ..... 147
**4. Bölüm:** Türkçe Dil Bilgisi ..... 180
**5. Bölüm:** Etik Davranış İlkeleri ve Kamu Yönetiminde Etik ..... 232
**6. Bölüm:** Genel Yetenek - Genel Kültür ..... 253
**7. Bölüm:** 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ..... 526
**8. Bölüm:** 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ..... 567
**9. Bölüm:** 4675 Sayılı İnfaz Hakimliği Kanunu ..... 584
**10. Bölüm:** 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ..... 588
**11. Bölüm:** 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ..... 646
**12. Bölüm:** 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu ..... 687

**Genel oy**

✓ Vatandaşların ırk, cinsiyet, servet, eğitim durumu, vergi ödeme gibi sınırlamalara tabi olmaksızın oy kullanma hakkına sahip olmasıdır. 1876 Kanunuesasi döneminde servet sahibi olmak, 1908 II. Meşrutiyet Dönemi'nde vergi ödemek oy kullanma hakkına sahip olmak için şart koşulmuştur. 1923 yılında yapılan değişiklikle bu şartlar kaldırılarak erkekler için genel oy prensibi benimsenmiştir; ancak tam anlamıyla genel oy ilkesinin benimsenmesi **1934'te yapılan** değişiklikle kadınlara oy hakkı tanınması sonucu tamamlanmıştır.

**Eşit oy**

✓ Her seçmenin yalnızca bir oy kullanma hakkına sahip olmasıdır.

**Gizli oy - açık sayım ve döküm**

✓ Gizli oy prensibi ilk kez **1876 Kanunuesasi'de benimsenmiştir**. 1921 ve 1924 anayasaları gizli oy açık sayım ve döküm ilkelerine yer vermemiştir. Bu ilkeler ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.

✓ Gizli oy ve açık sayım ilkesinin hukukumuza girmesi ise ilk kez 1950 yılında milletvekili seçim kanununda yapılan değişiklikle olmuştur.

✓ Cumhuriyet döneminde gizli oy ve açık sayım döküm esası 1950 yılında yapılan seçimlerde ilk kez uygulanmıştır.

**Tek dereceli seçim**

✓ Tek dereceli seçim, seçmenlerin temsilcilerini doğrudan doğruya belirlemesine olanak sağlayan bir seçim sistemidir. İki dereceli seçimde ise seçmenler önce ikinci seçmen adı verilen bir grup seçmeni seçerler. Temsilciler daha sonra bu ikinci seçmenler tarafından seçilir. Türkiye'de tek dereceli seçim ilk kez 1946'da yapılmıştır. 1946'dan önce iki dereceli bir seçim sistemi uygulanıyordu. Tek dereceli seçim ilkesi ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.

**Seçimlerin yargısal denetimi**

1982 Anayasası'nda seçimlerin yargı organlarının denetiminde yapılacağı da düzenlenmiştir. Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma, seçim süresince ve seçimden sonra seçimle ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve **TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi** Yüksek Seçim Kurulunundur. Seçim işleri, seçim kurullarınca yürütülür. Seçimden önce ancak adayın tutanağı kesinleştikten sonra seçilmeye engel durum ortaya çıkarsa tutanak Yüksek Seçim Kurulunca iptal edilir.

Not

*Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1950'de kurulmuştur. Bu nedenle yargı yönetim ve denetiminde yapılan ilk seçimler 1950 seçimleridir. Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir organ hâlini almıştır.*

**e. Sosyal Devlet**

✓ Sosyal devlet ilkesine **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer verilmiştir. Bu ilke 1982 Anayasası'nda da yer almıştır. Sosyal devlet "sosyal adalet ve sosyal güvenliği sağlamak ve herkes için insan haysiyetine yaraşır asgari bir hayat düzeyini gerçekleştirmekle yükümlü olan, bu amaçla da gerekli mali ve ekonomik tedbirleri alan devlettir".

**1982 Anayasası'na göre sosyal devletin amaçları şunlardır:**

- Sosyal güvenlik, sağlıklı bir çevre ve konutu sağlanmak
- Asgari bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret tarifeleri belirlemek
- Ekonomik büyüme ve kalkınmayı sağlamak
- Millî geliri adaletli dağıtmak ve yoksullukla mücadele etmek
- Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak
- Sosyal denge ve sosyal barışı sağlamak
- İstihdam olanaklarını arttırarak işsizliği önlemek

**Sosyal devletin hukuki araçları**

**1. Vergi Adaleti**

✓ Vergi Adaleti, vergi oranlarının çalışanların mali güçlerinin dikkate alınarak belirlenmesini ifade eder. Yüksek gelir tabakasındakilerden yüksek oranda, düşük gelir tabakasındakilerden düşük oranda vergi alınarak gelir eşitsizliğini giderilmesi, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

**2. Kamulaştırma ve Devletleştirme**

✓ Kamu yararının gerektirdiği durumlarda, özel mülkiyette bulunan taşınmazların bir kısmı veya tamamı kanunda gösterilen esas ve usullere göre devlet veya kamu tüzel kişileri tarafından kamulaştırılabilir. Sosyal amaçla gerçekleştirilen kamulaştırma ve devletleştirme, sosyal devletin bir yöntemi olarak kabul edilir.

**3. Planlama**

✓ Devletin sosyal ve ekonomik hayata müdahale etmesini öngören sosyal devlet anlayışına göre bu müdahalenin sistemli, tutarlı ve bilimsel bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla "planlama" yapılmalıdır.

**4. Sosyal haklar**

✓ Sosyal adaleti sağlamaya, sosyal eşitsizliği azaltmaya, toplum içinde ekonomik bakımdan zayıf olanları korumaya yönelik haklara "sosyal haklar" denir.

**f. Hukuk Devleti**

Hukuk devleti **ilk kez 1961 Anayasası'nda yer almış,** 1982 Anayasası'nda da düzenlenmiştir.

APEGEM AKADEMİ

Hukuk devleti, hukuka bağlı devlet demektir. Devletin organları da yasama, yürütme ve yargı organları olduğu için hukuk devleti bu organların keyfi davranmamasını ifade eder.

**Hukuk devletinin gerekleri:**

- **Yasama** ve **yürütme,** yargısal denetime tabi olmalıdır.
- **Yargı bağımsız olmalı** ve hâkimler de teminatlı olmalıdır.
- **Kanuni hâkim güvencesi:** Hiç kimse kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Bir kimseyi kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.
- **Temel hak ve hürriyetlerin güvence altına alınmış olması:** İdarenin keyfi tutum ve davranışlarını engellemek için temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla belirtilen hâllerde kanundan aldığı yetkiye dayanarak sınırlanması gerekir.
- **Kanunların anayasa uygunluğunun yargısal denetimi:** Kanunların anayasaya uygunluğunun bağımsız ve tarafsız bir yargı organı tarafından denetlenmesi gerekir.
  **Kanuni idare ilkesi:** En geniş anlamıyla, idareye ve faaliyetlerine kanunun egemen olmasıdır.

- ✓ **Devlet faaliyetlerinin belirliliği ilkesi:** Devlet faaliyetlerinin (= idari faaliyetlerin) yönetilenler tarafından önceden belli ölçüde görülebilir olmasıdır.
- ✓ **İdarenin yargısal denetimi:** İdarenin faaliyetlerinin hukuk kurallarına uygunluğunun yargı denetimine tabi tutulmasıdır.
- ✓ **İdarenin mali sorumluluğu:** İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.
- ✓ Adil yargılanma hakkı
- ✓ Kuvvetler ayrılığı
- ✓ Suç ve cezalara ilişkin anayasal ilkeler

**Madde 3**

- ✓ Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür (Üniter devlet).
- ✓ Dili **Türkçedir.**
- ✓ Bayrağı, şekli kanunda belirtilen, **beyaz ay yıldızlı al bayraktır.**
- ✓ Millî marşı **"İstiklal Marşı"**dır.
- ✓ Başkenti **Ankara**'dır.

**Madde 4**

- ✓ Anayasanın 1. maddesindeki devletin şeklinin cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile 2. maddesindeki cumhuriyetin nitelikleri ve 3. maddesi değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

**Madde 5**

Devletin Temel Amaç ve Görevleri

1982 Anayasası'na göre devletin temel amaç ve görevleri:

- ✓ Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, toplumun refah ve huzurunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik, sosyal engelleri kaldırmak, insanın maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için uygun koşulları yaratmak için çalışmaktır.

**Madde 6**

- ✓ Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Türk milleti, egemenliğini, anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanır.
- ✓ Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

**Madde 7**

- ✓ Yasama yetkisi Türk Milleti adına TBMM'nindir. Bu yetki devredilemez.

**Madde 8**

- ✓ Yürütme yetkisi ve görevi, **Cumhurbaşkanı** tarafından, anayasa ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir (2017 değişikliği).

**Madde 9**

- ✓ Yargı yetkisi, Türk milleti adına bağımsız ve **tarafsız** mahkemelerce kullanılır (2017 değişikliği).

**Madde 10**

- ✓ Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayrım gözetmeksizin kanun önünde eşittir.
- ✓ **Kadınlar** ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. **Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri** ile **malul** ve **gaziler** için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olamaz (2010 anayasa değişikliği).
- ✓ Hiçbir kişiye, aileye zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.

**Madde 11**

- ✓ Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.
- ✓ Kanunlar anayasaya aykırı olamaz.

PEGEM AKADEMİ

ADALET BAKANLIĞI 2025

Adalet Bakanlığının 30.05.2025 Tarihinde Yayımlanan Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Sınavı Başvuru Kılavuzu Dikkate Alınarak Hazırlanmıştır.

# CTE

## CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ İÇİN

## GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVLARINA HAZIRLIK

# İNFAZ VE KORUMA BAŞMEMURLUĞU
# İDARE MEMURLUĞU
# İKİNCİ MÜDÜRLÜK

## KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

CİLT 2

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM AKADEMİ

**Komisyon**

**ADALET BAKANLIĞI**
**CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELİ İÇİN**
**GÖREVDE YÜKSELME VE ÜNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI SORU BANKASI**
**(İNFAZ KORUMA BAŞMEMURLUĞU, İDARE MEMURLUĞU, İKİNCİ MÜDÜRLÜK)**
**CİLT-2**

ISBN: 978-625-6357-79-2

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi
Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

3. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje Yönetmeni: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

**İletişim**
Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

# İÇİNDEKİLER


**1. Bölüm:** 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ..... 1

**2. Bölüm:** 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu ..... 47

**3. Bölüm:** 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ..... 67

**4. Bölüm:** 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ..... 84

**5. Bölüm:** 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ..... 94

**6. Bölüm:** 7201 Sayılı Tebligat Kanunu ..... 136

**7. Bölüm:** 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ..... 149

**8. Bölüm:** 3071 Sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ..... 227

**9. Bölüm:** 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ..... 231

**10. Bölüm:** Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik ..... 234

**11. Bölüm:** Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik ..... 278

**12. Bölüm:** Hükümlü ve Tutukluların Emanete Alınan Kişisel Paralarının Kullanımına Dair Yönetmelik ..... 285

**13. Bölüm:** Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik ..... 292

**14. Bölüm:** Hükümlü ve Tutukluların Ödüllendirilmesi Hakkında Yönetmelik ..... 306

**15. Bölüm:** Hükümlü ve Tutuklulara Yakınlarının Ölümü veya Hastalığı Nedeniyle Verilebilecek Mazeret İzinlerine Dair ..... 316

**16. Bölüm:** Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliği ..... 320

**17. Bölüm:** Taşınır Mal Yönetmeliği ..... 325

**18. Bölüm:** Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ..... 342

**19. Bölüm:** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve İşyurtlarının İdare ve İhale Yönetmeliği ..... 351

**20. Bölüm:** Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği ..... 363

**21. Bölüm:** Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği ..... 369

**22. Bölüm:** İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ..... 391

**23. Bölüm:** Kamu İhale Genel Tebliği ..... 399

**24. Bölüm:** Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün 06/09/2012 Tarihli ve 139/1 Sayılı Kurumlarda Ders ve Ek Ders Ücretleri Hakkında Genelge ..... 498

**25. Bölüm:** 6245 Sayılı Harcırah Kanunu ..... 504

**26. Bölüm:** 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ..... 518

**27. Bölüm:** Adalet Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim527 İşbirliği Protokolü ..... 527

**28. Bölüm:** Ceza İnfaz Kurumlarında Barındırılan Uluslararası Standartlarda İnsan Hakları Merkezli Sağlığı Erişimi ve Tedavileri, Tedavi Nedeniyle Nakilleri, Ceza Tehiri İşlemleri Hakkında Genelge ..... 537

**29. Bölüm:** Adalet Bakanlığı Disiplin Yönetmeliği ..... 548

**30. Bölüm:** Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik ..... 556

**31. Bölüm:** Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ..... 569

## KAPSAM

**Madde 1** - Bu Kanun,

- Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar,
- İl Özel İdareleri, Belediyeler,
- İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları Birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda,
- Kanunlarla kurulan fonlarda,
- Kefalet sandıklarında,
- Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde Çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Bugüne kadar çeşitli değişikliklere uğrayan "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu" 14.7.1965 tarihinde kabul edilmiştir.

- Anayasa Mahkemesi üyeleri ile raportörleri; hâkimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları,
- Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları,
- Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Operava Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri;
- Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

## AMAÇ:

**Madde 2 -** Bu kanun;

- Devlet memurlarının hizmet şartlarını,
- Niteliklerini,
- Atanma ve yetiştirilmelerini,
- İlerleme ve yükselmelerini,
- Ödev, hak, yükümlülük ve sorumluluklarını,
- Aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler **Cumhurbaşkanınca** yürürlüğe konulur.

***TEMEL İLKELER:***

**Madde 3 -**

***Sınıflandırma***

1. Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
2. Teknik Hizmetler Sınıfı
3. Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı
4. Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
5. Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
6. Din Hizmetleri Sınıfı
7. Emniyet Hizmetleri Sınıfı
8. Jandarma Hizmetleri Sınıfı
9. Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı
10. Yardımcı Hizmetler Sınıfı
11. Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
12. Milli İstihbarat hizmetleri sınıfı

| Kariyer | Liyakat |
|---|---|
| Memurlara sınıfları içinde yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına göre en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanır. | Devlet, Kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet Memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır. |

APEGEM AKADEMİ

## İSTİHDAM ŞEKİLLERİ:

**Madde 4 –**

A. Memur

B. Sözleşmeli personel

C. İşçiler

NOT

*Yukarıda yazılı üç istihdam şekli dışında personel çalıştırılamaz.*

**A) Memur:** Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

**B) Sözleşmeli personel:**

Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

Ancak, yabancı uyrukluların; Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin; hizmetine kısmi zamanlı olarak ihtiyaç duyulacakların; Adli Tıp Müessesesi uzmanlarının; Devlet Konservatuvarları sanatçı öğretim üyelerinin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçılarının; dış kuruluşlarda ve yurtdışı teşkilatlarında belirli bazı hizmetlerde çalıştırılacak personelin de zorunlu hallerde sözleşme ile istihdamları caizdir.

Bu fıkranın diğer paragraflarındaki hükümler ile özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu Kanuna tâbi kamu idarelerinde Cumhurbaşkanınca belirlenecek pozisyon ünvanlarında çalıştırılmak üzere işin geçici olması şartı aranmaksızın sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edilen sözleşmeli personelden aynı kurumda üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar bu sürenin bitiminden itibaren otuz gün içinde talepte bulunmaları hâlinde bulundukları yerde aynı ünvanlı memur kadrolarına atanır. Bulundukları pozisyon ünvanı ile aynı ünvanlı memur kadrosu bulunmayanların atanacağı kadrolar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Bu personel can güvenliği ve sağlık sebepleri hariç olmak üzere üç yıl süreyle başka bir yere atanamaz. Memur kadrolarına atananlar, aynı yerde en az bir yıl daha görev yapar. Bu kapsamda memur kadrolarına atananların, sözleşmeli personel pozisyonlarında geçirdikleri hizmet süreleri, öğrenim durumlarına göre yükselebilecekleri dereceleri aşmamak kaydıyla kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Bunlar, atandıkları kadronun mali ve sosyal haklarına göreve başladığı tarihi takip eden aybaşından itibaren hak kazanır ve önceki pozisyonlarında aldıkları mali ve sosyal haklar hakkında herhangi bir mahsuplaşma yapılmaz. Bu kapsamda memur kadrolarına atananlara iş sonu tazminatı ödenmez. Bu personelin önceden iş sonu tazminatı ödenmiş süreleri hariç, iş sonu tazminatına esas olan toplam hizmet süreleri, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu uyarınca ödenecek emekli ikramiyesine esas toplam hizmet süresinin hesabında dikkate alınır. Bu kapsamda sözleşmeli personelin atanacağı memur kadroları, başka bir işleme gerek kalmaksızın atama işleminin yapıldığı tarih itibarıyla ihdas edilerek ilgili kurumların kadro cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. İhdas edilen kadrolar; ünvanı, sınıfı, adedi, derecesi ve teşkilatı belirtilmek suretiyle atama tarihinden itibaren iki ay içinde Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu kuruma bildirilir.

Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullandırılacak izinler, pozisyon ünvan ve nitelikleri, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri yurtdışı teşkilatlarında istihdam edilecek personel için ayrıca olmak üzere Cumhurbaşkanınca belirlenir. Yurtdışı teşkilatlarında bu fıkra kapsamında istihdam edilecek sözleşmeli personelin hizmet sözleşmesi süreleri, zorunlu hâllerde mali yılla sınırlı olma şartı aranmaksızın Cumhurbaşkanınca belirlenebilir. Bu şekilde istihdam edilenler, hizmet sözleşmesi esaslarına aykırı hareket etmesi nedeniyle kurumlarınca sözleşmelerinin feshedilmesi veya sözleşme dönemi içerisinde Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenen istisnalar hariç sözleşmeyi tek taraflı feshetmeleri halinde fesih tarihinden, sözleşmeyi yenilememeleri hâlinde sözleşmenin bitiminden itibaren bir yıl geçmedikçe kurumların sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam edilemezler.

Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Cumhurbaşkanınca karar verilen görevlerde sözleşme ile çalıştırılanlar da bu fıkra kapsamında istihdam edilebilir.

Özelleştirme uygulamaları sebebiyle iş akitleri kamu veya özel sektör işverenince feshedilen ve 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakil hakkı bulunmayan personel de bu fıkra kapsamında yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanıncaya kadar istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edileceklerin sayısı, öğrenim durumlarına göre çalışma şartları ve bunlara ödenecek ücretler ile diğer hususlar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

APEGEM AKADEMİ